

Syllabus seizoen 2012

Petrus

Inhoudopgave

Thema

Roeping van Petrus

Johannes 1: 35-43

Datum

21 januari(!)

Petrus wandelt over het water

Mattheus 14: 22-36

27 januari

Petrus belijdt: Jezus is de Christus

Mattheus 16: 13-20

3 februari

Petrus belijdt dat hij een zondaar is

Lukas 5: 1-11

10 februari

Petrus weet het beter

Mattheus 16: 21-23

17 februari

De voetwassing van Petrus

Johannes 13

9 maart

Petrus slaapt

Mattheus 26: 36-46

16 maart

De verloochening van Petrus

Johannes 18: 15-27

23 maart

Jezus vraagt naar Petrus liefde

Johannes 21: 1-14

30 maart

2 maart Thema-avond Seksualiteit	Spreker	
9 maart De voetwassing van Petrus	Klaas- Jan Wallet Linda Elbertsen Marten Timmer Fennanda Jonker Janita Ruiter Arno Termaat	Esther Tomassen Alex Schuit
16 maart Petrus slaapt	Elske Voorwinden Mirjam Priem Jeroen v. Domseler Vincent Simon Gerlies vd Ridder Frans de Koeijer	
23 maart De verloochening van Petrus	Judith vd Geer Inge v. Hierden Albert Mouw Ruben v. Oostende Merinda v. Winkoop Maarten Verwoerd	Jaap de Keijzer Marten Timmer
30 maart Jezus vraagt naar Petrus liefde	Willemien v. Aken Jan v. Oostende Matthijs Kruithof Anne- Rike Visser Maarten Klok Rosaline v. Dijk	
16 – 19 mei	KAMP!	

Indeling inleiding groepjes 2^e seizoenshelft

Datum & thema	Groepsleden	Spel
6 januari	Boerenkoolfuif	Bonte avond
13 januari Persoonlijk Bijbellezen	Anthony & Gerda	
21(!) januari Roeping van Petrus	Hanneke Schuit Johan Timmer Martijn v. Domseler Rozemarijn vd Brink Hilbert Ruiter Arjen Klinck	Geert Visser Corineke 't Jong
27 januari Petrus wandelt over het water	Gerrie vd Ruitenbeek Juliëtte v. Hierden Bert v. Oostende Jan Elderhuis Tineke Evers Arno Termaat	
3 februari Petrus belijdt: Jezus is de Christus	Marian Doppenberg Joost v. Lindenberg Helen Timmer Aad Markus Heidy Bos Janine Maat	Judith Maas Janita Ruiter
10 februari Petrus belijdt dat hij een zondaar is	Elsbeth vd Hazel Bennie vd Hazel Melisa Kroon Wouter Timmer Wendy de Wild Christance v. Dijk	
17 februari Petrus weet het beter	DONATEURSAVOND Bestuur	Bestuur
24 februari	OPEN AVOND (Aanmelden bij Hans en/of Anjo)	

Filippenzen 2

Doe niets uit eigenbelang of eigendunk,
maar laat in nederigheid de een de ander voortreffelijker achten
dan zichzelf.

Laat eenieder niet alleen oog hebben voor wat van zichzelf is,
maar laat eenieder ook oog hebben voor wat van anderen is.

Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was,
Die, hoewel Hij in de gestalte van God was,
het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn,
maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te
nemen en aan de mensen gelijk te worden.
En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd
en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.

Doe alle dingen zonder morren en meningsverschillen,
opdat u onberispelijk en oprecht zult zijn,
kinderen van God, smetteloos te midden van een verkeerd en
ontaard geslacht, waaronder u schijnt als lichten in de wereld,
door vast te houden aan het Woord van het leven

Petrus

Waar denk jij aan bij een keiharde bikkelaar? Een bokskampioen? Een wielrenner die net zolang doorbijt tot hij de Alpe D'Huez het snelst heeft beslecht? Iemand die na een auto-ongeluk net zo lang traint tot hij een marathon kan rennen? Of misschien een zakenman die zijn business runt zonder enig gevoel voor anderen om hem heen? Wat betekent keihard eigenlijk? Het woord rots komt veelvuldig voor in de Bijbel. In het boek van de Psalmen kun je het maar liefst 28 keer tegenkomen. 19 keer staat het in de context dat God de Rots is, onze rots en 3 keer dat God ons veilig stelt op een rots. Waarom rots? Een rots is hard, onbeweeglijk. Het is niet zozeer verankerd in de aarde, het is de aarde. Zand is onstabiel, daar wankel je. Zand spoelt weg. Een rots is betrouwbaar en stevig, je weet wat je er aan hebt. Wat dat betreft snap ik dus wel dat de beeldspraak zo geliefd was bij de psalmisten. God is betrouwbaar, op God kun je bouwen zonder te wankelen, God zorgt ervoor dat jouw leven niet wankelt maar stelt het veilig. Als het erop aankomt, is God keihard en betrouwbaar.

In het Nieuwe Testament kom je het woord rots misschien nog wel meer tegen dan in het Oude Testament. Al zal het dan de meesten van ons niet direct opvallen. Dit komt omdat het niet letterlijk wordt gebruikt, maar als naam aan iemand is gegeven. Een bekend figuur, die we vooral kennen aan zijn naam die hij later van Jezus kreeg: Simon, a.k.a. Petrus. Maar waarom geeft Jezus deze naam eigenlijk aan deze Simon? Want zoals we zeker zullen gaan ontdekken de komende tijd is hij alles behalve een stabiel, rustig en betrouwbaar persoon. Hij is juist impulsief en zeker niet altijd betrouwbaar. Ik hoop dat we veel gaan leren van de persoon Petrus in de tweede helft van het seizoen. God onze sterke Rots is en ons heil. Een goede tweede helft van het seizoen,

Namens de Syllabus-commissie,
Gerben

Regels voor inleidingsgroepjes, spellen en ruilen

- Diegene diens naam 'dik gedrukt' is heeft de eindverantwoording. De vrijdag VOOR je inleiding mail je ALLES naar de leiding (dus inleiding, vragen en algemene punten!) begin dus op tijd!
- Als je er met je groepje niet uit komt of de eindverantwoordelijke heeft voor de bijeenkomst van je groepje al vragen: Schakel iemand van de leiding in voor TIPS.
- We hebben geprobeerd om diegene die het stukje in de Syllabus geschreven hebben, ook op de avond in te delen wanneer het stukje behandeld wordt.
- Als je niet kunt zorg je dat je RUILT(!) en laat aan de ANJO weten met wie je ruilt!!!
- Neem elke week je EIGEN BIJBEL en SYLLABUS mee
- Er zijn dit jaar mensen ingeschakeld die het spel bedenken. Deze personen denken NIET mee met de Bijbelstudie van die avond. Dit omdat het spel vaak leed onder de inleiding of andersom. Om dit te voorkomen hebben we het gesplitst, je moet dus hetzelfde doen als op vorige avonden alleen verspreid over twee avonden. Zij die vorig seizoenhelft én spel én inleiding hebben gehad zijn NIET meer ingedeeld. We proberen volgend seizoen rekening te houden met hen die nu én spel én inleiding hebben gehad
- Wees creatief in het bedenken van de spellen!
- Bedenk dat het niet leuk is per seizoen twee keer hetzelfde spel te doen.
- Weerwolven geldt niet als 'groot' spel.
- Al jaren een ongeschreven regel; je houdt NIET je verjaardag op een JV avond;).

\

Wij behandelen dus Johannes 1:35 – 43.

Het Heilig Evangelie naar de beschrijving van Johannes is niet geschreven door Johannes de Doper. In de Bijbel komen we een aantal mensen tegen met de naam Johannes. In dit gedeelte hebben we te maken met drie mensen die alle Johannes genoemd worden.

1. Johannes de evangelist, de schrijver van het gedeelte wat wij nu behandelen.
2. Johannes de Doper, die in dit gedeelte wijst op Jezus en zijn discipelen los laat.
3. Johannes, de vader van Petrus. In de Statenvertaling en de NBV staat Johannes. In de Herziene Statenvertaling lezen we de naam Jona. Daarom noemt Jezus hem ook in Mattheüs 16:17, Simon Barjona wat betekent: Simon, zoon van Jona.

In vers 35 lezen we dat Johannes de volgende dag *daar wéér* stond. *Daar* is Beth-Abara, wat betekent ‘huis van de overgang’, aan de overkant van de Jordaan. Daar werd de weg door Jezus Christus geopend tot het rijk van het Evangelie. Johannes was daar met twee discipelen, Andreas en wie die andere was wordt ons niet verhaald, maar men denkt dat dit Johannes de evangelist was.

Johannes zegt in vers 36 precies dezelfde getuigenis die hij een dag eerder ook al gegeven had (Joh.1:29). ‘Zie, *het Lam van God.*’ Hieruit kunnen we drie dingen leren.

1. Dat Jezus *het Lam van God* is, wat getuigt dat Hij het grote offer is, waardoor verzoening van de zonde werd verworven en de mens met God verzoend werd. *Het Lam* kan doelen op de lammeren die met een bijzondere eerbied voortdurend in de dagelijkse offerande elke morgen en elke avond werden opgeofferd, welk offer altijd een lam was. Of het kan doelen op het *Paaslam*, waarvan het bloed de Israëlieten vrijwaarde voor de slag van de verderfengel.
2. Dat het onze roeping is om te zien op het Lam van God dat zo de zonde der wereld wegneemt. Zie op Hem hoe Hij de zonde wegneemt en laat dat onze afkeer van de zonde

Dan in vers 17 vraagt Jezus of Petrus van Hem houdt(φιλεω). Dan vermeld Johannes dat het Petrus pijn doet dat Jezus er naar blijft vragen en dan verzucht hij: ‘Heer U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd(φιλεω).’”

Het is mooi om te zien hoe Jezus naar Petrus toekomt in dit gedeelte. Hij laat de verloochening niet zomaar voorbijgaan, maar Hij stelt Petrus gerust. Ook al faalt Petrus in zijn liefde voor de Heer, het is goed. Niet omdat hij genoeg van Jezus houdt(φιλεω), maar omdat Jezus genoeg van hem houdt(αγαπω).

Jezus liefde voor Petrus (en eigenlijk ook voor ons)

Jezus liefde wordt zichtbaar in het vertellen hoe het gaat als je jong bent als je nog voor jezelf kan zorgen, en daarna hoe het is als je ouder bent en voor jezelf zorgen steeds moeilijker word. Als je ouder word moet je op anderen vertrouwen, dit is lastig omdat niet alle mensen even betrouwbaar zijn, daarom is het verstandiger als jij je vertrouwen op Jezus stelt. (zie psalm 40:5)

De opdracht(en) van Jezus voor Petrus

Eigenlijk komen alle drie de opdrachten overeen. De lammeren en de schapen die Jezus noemt zijn de leden van de eerste gemeenten die later uit zouden groeien tot de christelijke gemeenten die er tegenwoordig zijn. En de opdrachten die Jezus aan Petrus geeft inclusief de opdracht Hem te volgen gelden net zo goed nog voor ons.

Jezus’ liefde: deze is onmeetbaar en is zichtbaar geworden in Zijn lijden en sterven voor deze wereld

mijn schapen. 17 Hij zei voor de derde keer tegen hem: Simon, zoon van Jona, houdt u van Mij? Petrus werd bedroefd, omdat Hij voor de derde keer tegen hem zei: Houdt u van Mij? En hij zei tegen Hem: Heere, U weet alle dingen, U weet dat ik van U houd. Jezus zei tegen hem: Weid mijn schapen.18 Voorwaar, voorwaar, zeg Ik u: Toen u jonger was, omgordde u uzelf en liep u waar u wilde; maar als u oud geworden bent, zult u uw handen uitstrekken, en een ander zal u omgorden en u brengen waar u niet heen wilt. 19 En dit zei Hij om aan te duiden met wat voor dood hij God verheerlijken zou. En nadat Hij dit gezegd had, zei Hij tegen hem: Volg Mij!

Petrus liefde voor Jezus

Nu komt er een opmerkelijk gesprek over de liefde van Petrus. Jezus gaat vragen of Petrus van Hem houdt en hoeveel hij van Hem houdt. Het opmerkelijke is dat Jezus de vraag drie keer anders stelt en Petrus soms ook een ander antwoord geeft dan waar Jezus om vraagt.

In vers 15 vraagt Jezus of Petrus meer van Hem houdt dan de andere discipelen doen. Het woord dat Jezus hier gebruikt voor liefhebben is afgeleid van het bekende Agape(αγαπα). Het Grieks kende meer woorden voor liefde/liefhebben, dit is zuivere liefde. Dat je iemand anders echt liefhebt, er voor een ander wilt zijn, alles voor diegene over hebt zonder enig eigenbelang. Dit is de liefde die God er toe dreef om Zijn Zoon te geven zodat een ieder die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.¹⁷ Maar als Petrus antwoordt dat hij van Jezus houdt zie je in het Nederlands geen verschil, maar in het Grieks gebruikt hij een ander woord(φιλεω). Een woord dat veel meer een vriendschappelijke liefde aangeeft, maar geen alles gevende liefde.

In vers 16 vraagt Jezus weer of Petrus van Hem houdt(αγαπα). En Petrus antwoordt weer dat hij van Jezus houdt(φιλεω).

¹⁷ Johannes 3:16

doen toenemen. Laat dit onze liefde tot Christus doen groeien.

3. Dat Deze degene was over wie hij eerder al had gesproken (vers 30, 31).

Vers 37, het overgaan van twee discipelen van Johannes naar Jezus. Toen zij hem dat hoorden zeggen zijn zij achter Jezus aangegaan.

De vriendelijke aandacht die Jezus aan hen schonk wordt ons duidelijk in vers 38 en 39. Hij merkte hen al spoedig op en er staat dat Jezus Zich omkeerde toen Hij zag dat zij Hem volgden. Christus neemt al vroegtijdig kennis van de eerste bewegingen van een ziel die naar Hem uitgaan. Hij wachtte niet af totdat zij verlof vroegen om tot Hem te spreken, maar Hij sprak als eerste. *‘Wanneer er gemeenschap tussen een ziel en Christus bestaat, dan is Hij het die het gesprek aanvangt’*³ Jezus vraagt hen: *‘Wat zoekt gij?’* Het is een vriendelijke uitnodiging om met Jezus kennis te maken. Die vraag die Jezus hen stelt is een vraag die wij ons zelf ook moeten stellen wanneer wij beginnen met Christus te volgen. Wat is jouw bedoeling en begeerte? Zoeken wij met het volgen van Christus de gunst van God en het eeuwige leven?

De twee discipelen vroegen waar Jezus woonde. Ze noemde hem *Rabbi*, wat *Meester* betekent. Hiermee gaven ze hun bedoeling aan, namelijk door Hem onderwezen te worden. Zij kwamen tot Christus om Zijn leerlingen te zijn. Met hun vraag: *‘Waar woont U?’*, maakte zij duidelijk dat zij met Hem beter bekend wilde worden.

*‘Ze wilden Jezus volgen en hielden er rekening mee dat Hij hen niet meteen in zijn gevolg zou willen. Als ze wisten waar Hij woonde, dan waren ze toch al zo ver dat ze Hem in al die drukte toch telkens terug konden vinden! De Heer Jezus had het wel in de gaten dat ze Hem wilden volgen en niet meer kwijt wilden geraken!’*⁴, Het is niet

³ Henry, M. (2004). *Verklaring van het oude en het nieuwe Testament*. Utrecht: De Banier.

⁴ <http://etienne-stilletijd.blogspot.com/2010/11/johannes-1-35-42.html>

voldoende om ons af en toe eens tot Christus te wenden, maar wij moeten bij Hem *inwonen*.

In vers 40 lezen we dat Jezus hen onmiddellijk uitnodigt zonder uitstel. Het beste is om de mensen in beslag te nemen wanneer zij in een goede stemming zijn, smeden wanneer het ijzer heet is. Er staat dat ze die dag bij Hem bleven, het is goed om dáár te zijn waar Christus is. *'Het was omtrent het tiende uur'*, het was ongeveer twee uur voor zonsondergang.

Andreas was de broer van Simon Petrus. Hij bracht Simon bij de Christus. Wat valt erop als we wat dieper ingaan op vers 42. Er staat dat hij zijn broer als eerste *vond*. Dat houdt dus in dat hij hem ook zocht. Hij vertelde hem wie ze gevonden hadden, namelijk de *Messias*. Hier spreekt Andreas in nederigheid, hij zegt niet: 'Ik heb gevonden,' maar 'wij hebben'. Hij was er dus van overtuigd dat hij dit samen met anderen had mogen doen. Hier treft ons ook dat Andreas het duidelijker zegt dan dat zijn *leraar*, Johannes, hem ooit gezegd heeft. Hij noemt Jezus namelijk meteen de *Messias*.

En Andreas leidde hem tot Jezus (vers 43), hij bracht hem tot de bron. Een voorbeeld van echte *broederliefde*.

Jezus noemde hem meteen bij zijn naam: Simon, zoon van Jona. Sommigen merken in deze naam de betekenis op: *Simon – gehoorzaam, Jona – een duif*. Een gehoorzame, aan een duif gelijke geest, maakt ons bekwaam om discipelen van Christus te zijn.

Jezus geeft hem een nieuwe naam: *Cefas*. Cefas betekent 'rots' en in het Grieks is dat Petrus. Cefas is het Hebreeuwse woord voor 'steen', maar ook overgezet wordt in Petrus.

Dat Hij hem die naam gaf laat iets zien van de gunst van Jezus tegenover Petrus. Hiermee nam Hij hem als een van de Zijnen in Zijn familie aan. De naam die Hij gaf getuigt van zijn trouw aan Christus.

eveneens. 14 Dit nu was de derde keer dat Jezus Zich aan Zijn discipelen openbaarde, nadat Hij uit de doden opgewekt was

Er zijn twee dingen die opvallen in dit Bijbelgedeelte:

Het eerste is dat pas nadat het wonder van het volle net gebeurd is, dat de discipelen dan pas weten dat het Jezus is, die hun de opdracht geeft.

Johannes verwijst in dit gedeelte naar zichzelf als 'de discipel die Jezus liefhad'. In het Nederlands wat onduidelijk, want wie heeft nu wie lief? Maar in het Grieks is het kraakhelder: het is Jezus die van de discipel houdt. Johannes zegt tegen Petrus dat Jezus op het strand stond. Petrus bedenkt zich geen moment en zonder na te denken gaat hij direct naar Jezus toe, dit is ook weer een uiting van Petrus liefde voor de Heere Jezus. Wat zo mooi is, is dat het zo impulsief is. Ik denk dat ons probleem eigenlijk is dat wij teveel nadenken. En dat wij daarom een groot voorbeeld als het om ons geloof leven gaat hier een groot voorbeeld aan kunnen nemen.

Het getal 3, wat heeft dat voor betekenis in algemene en Bijbelse zin?

Het getal 3 word in de Bijbel regelmatig met nadruk genoemd. In de Griekse oudheid was drie het getal van de volmaaktheid ("omne trinium perfectum", elk drievoud is volmaakt). Het getal verschijnt herhaaldelijk in het Oude en Nieuwe Testament als de symbolische voorstelling van de heilige Drie-eenheid.¹⁵

Johannes 19: 15-19¹⁶

15 Toen zij dan de middagmaaltijd gebruikt hadden, zei Jezus tegen Simon Petrus: Simon, zoon van Jona, hebt u Mij meer lief dan dezen? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: Weid Mijn lammeren. 16 Hij zei opnieuw tegen hem, voor de tweede keer: Simon, zoon van Jona, hebt U Mij lief? Hij zei tegen Hem: Ja, Heere, U weet dat ik van U houd. Hij zei tegen hem: hoed

¹⁵ <http://www.heinpragt.com/symbols/getallen1.php>

¹⁶ <http://www.biblija.net/biblija.cgi?m=joh+21%3A15-19&id18=1&l=nl&set=10>

Jezus vraagt naar Petrus liefde

Johannes 21: 1 – 14¹⁴

Door: Willemien van Aken

1 Hierna openbaarde Jezus Zich opnieuw aan de discipelen, aan de zee van Tiberias. En Hij openbaarde Zich als volgt: 2 Er waren bijeen Simon Petrus en Thomas, ook Didymus genoemd, en Nathanaël, die uit Kana in Galilea afkomstig was, en de zonen van Zebedeüs, en twee anderen van Zijn discipelen. 3 Simon Petrus zei tegen hen: Ik ga vissen. Zij zeiden tegen hem: Wij gaan met u mee. Zij gingen naar buiten, en gingen meteen aan boord van het schip; en in die nacht vingen zij niets. 4 En toen het al ochtend geworden was, stond Jezus aan de oever, maar de discipelen wisten niet dat het Jezus was. 5 Jezus dan zei ten hen: Lieve kinderen, hebt u niet iets voor bij het eten? Zij antwoorden Hem: Nee. 6 En Hij zei tegen hen: Werp het net uit aan de rechterkant van het schip en u zult vinden. Dus wierpen zij het net uit en zij konden het niet meer trekken vanwege de grote hoeveelheid vissen. 7 De discipel dan die Jezus liefhad, zei tegen Petrus: Het is de Heere! Toen Simon Petrus dan hoorde dat het de Heere was, sloeg hij het bovenkleed om, want hij was ongekleed, en wierp zich in de zee. 8 En de andere discipelen kwamen met het scheepje, want zij waren niet ver, slechts ongeveer tweehonderd el, van het land verwijderd, en sleepten het net met de vissen. 9 Toen zij nu aan land gegaan waren, zagen zij een kolenvuur met vis daarop liggen, en brood. 10 Jezus zei tegen hen: Breng wat van de vissen die u nu gevangen hebt. 11 Simon Petrus ging er naartoe en trok het net op het land, vol grote vissen, honderddrieënvijftig en hoewel het er zoveel waren, scheurde het net niet. 12 Jezus zei tegen hen: Kom, gebruik de middagmaaltijd. En niemand van de discipelen durfde Hem te vragen: Wie bent U? Want zij wisten dat het de Heere was. 13 Jezus dan kwam en nam het brood en gaf het hun, en de vis

¹⁴ <http://www.biblia.net/biblia.cgi?m=joh+21%3A1-14&id18=1&l=nl&set=10>

Petrus wandelt over het water

Mattheus 14: 22-36

Door: Gerrie van de Ruitenbeek

Petrus die graag naar Jezus wil

Wat zouden de andere leerlingen gezegd hebben toen Petrus aanstalten maakte om overboord te stappen? 'Petrus, ben je helemaal gek geworden! Je denkt toch niet dat je over water kunt lopen! Man, denk na! Je zult verdrinken! Jongens, houd hem tegen!' ... Maar ze zijn al te laat. Daar gaat Petrus. Hij gelooft. Hij loopt over water. Het verhaal is bekend en toch ben ik eigenlijk heel nieuwsgierig naar wat er nu precies gebeurt tussen dat moment dat de leerlingen het in paniek uitschreeuwen ('Daar is me toch een spook') en het moment dat de leerlingen met z'n allen Jezus aanbidden ('U bent werkelijk Gods Zoon!')? Wat gebeurt er nu precies en wat kunnen we daar voor vandaag ook van leren als het gaat om ons eigen geloofsproces? Ze zijn dus al even op het meer, in de boot. Jezus had hen vast vooruit gestuurd. Er staat een flinke tegenwind. Intussen is Jezus zelf de berg op gegaan. Hij wilde blijkbaar even alleen zijn. Om te bidden. Om even te genieten van de aanwezigheid van zijn Vader. Jezus doet dat wel vaker vlak voordat Hij iets belangrijks gaat doen: zijn Vader zoeken in gebed. Ik vind het ook mooi om daarin te zien dat Jezus echt mens is: een mens die tijd nodig heeft om weer tot zichzelf te komen en tot God te komen, tijd om nieuwe kracht en inspiratie op te doen en bevestigd te worden in wie je bent: een geliefd kind van de Vader. En als Jezus dat gedaan heeft, gaat Hij het meer op om weer bij zijn leerlingen te zijn, lopend over het water. Het staat er zo droog, dat Hij over water loopt. Een eenvoudige mededeling, alsof het iets vanzelfsprekends is: 'Ja, dat is Jezus, die loopt over water.' Maar het is natuurlijk ongelooflijk! Want het is onmogelijk om over water te lopen. De wetten van de natuur laten dat eenvoudigweg niet toe. Maar wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God (Matteüs 19:26)! En hier zien we Jezus in zijn goddelijkheid. Hier zien we de Man die hemel en aarde geschapen heeft! Hier zien we de Man die

komt de eerste verloochening bij Petrus. Degene die Petrus naar Zijn contact met Jezus vraagt is de vrouwelijke portier. Ze vraagt Petrus heel onschuldig of hij ook niet één van de discipelen van Jezus was. Een heel onschuldige vraag. Petrus staat nog niet in de belangstelling, het is gewoon een algemene vraag. *'Bent u ook niet één van de discipelen?'* Uit de andere evangeliën blijkt dat hij net doet alsof hij de vraag niet begrijpt. *'Ik weet niet wat u zegt.'* *'Waar heb je het over?'* Dat is de derde stap in de zonden van Petrus. Draaien wij ook niet vaak om de vraag heen als ons gevraagd wordt of we geloven of wat het geloof voor ons betekent? Naarmate de geschiedenis verder gaat staat Petrus meer in de belangstelling. Maar hij blijft ontkennen dat hij bij Jezus hoort. Petrus verloochent openlijk voor veel getuigen de Heere Jezus. In de evangeliën staat dat hij wegloopt en dat er een uur voorbijgaat voor de derde verloochening. De eerste keer was de vraag maar onschuldig. De tweede keer was het te midden van veel getuigen. En dit keer zweert hij volgens Markus en vervloekt hij zichzelf. En de haan kraait. Dit verhaal uit de Bijbel is een duidelijk voorbeeld hoe verstrikt je in de zonde kan zijn.¹³ Maar niet in de eerste plaats door die haan komt Petrus tot bezinning. In Lukas staat dat Jezus *'zich omdraait en Petrus aankijkt'* (Lukas 22: 61). *'En de Heere keerde Zich om en keek Petrus aan. En Petrus herinnerde zich het woord van de Heere, hoe Hij tegen hem gezegd had: Voordat de haan gekraaid zal hebben, zult u Mij driemaal verloochend hebben. En Petrus ging naar buiten en huilde bitter.'* Ik denk dat het antwoord ligt in 2 Timotheus 2: 12 en 13. Daar staat opnieuw: *'Als wij volharden, zullen wij ook met Hem regeren. Als wij Hem verloochenen, zal Hij ons ook verloochenen.'* Maar er staat ook iets achteraan: *'Als wij ontrouw zijn, blijft Hij getrouw. Hij kan Zichzelf niet verloochenen.'* Petrus was een ontrouwe discipel. Maar het 'verloochenen' waar Jezus het over had was toch blijkbaar iets anders. Het woordje wat daar letterlijk staat voor 'verloochenen' betekent: 'weigeren', 'ontkennen'. Dat is

¹³ Auteur: Onbekend. Hervormde gemeente te Eemnes. Versie: Onbekend. Bezocht op: 21 december 2011. www.hervormdegemeenteemnes.nl

tallose mensen genezen van hun ziekten. Wonderen bestaan niet? Petrus weet het wel zeker: wonderen bestaan! En als Jezus hem dan uitnodigt met dat ene woordje 'Kom!' hangt zijn ene been al overboord. En wat doen de andere leerlingen? Ik weet het niet. Er wordt niks over gezegd. Maar ik zou het me zo goed kunnen voorstellen als ze zeiden: 'Petrus, ben je helemaal gek geworden! Je denkt toch niet dat je over water kunt lopen! Man, denk na! Je zult verdrinken! Jongens, houd hem tegen!' Hoe zit dat bij ons? Willen wij ook graag naar Jezus? Of blijven we liever nog even in ons fijne en gesettelde leventje waarin we nu zitten? Je kunt het afhouden en denken dat het iets is voor later als je 'groot' bent, maar is het dan niet al te laat? We horen de laatste tijd vaak dat jonge mensen sterven door wat dan ook. Laat het ons even stilzetten bij wat het werkelijke doel in ons leven is. God grootmaken en ons gedragen als Zijn Kinderen.

Petrus die zinkt als hij twijfelt

Maar daar gaat Petrus al. Hij denkt niet na. Hij gelooft. Hij loopt over water. Naar Jezus toe. En nu wordt het spannend. En dan bedoel ik niet zoiets als 'redt hij het of redt hij het niet?' Want hij redt het niet. Jezus redt hem. Maar ik bedoel: het is heel spannend om te ontdekken waarom Petrus het eerste stuk wel echt over water loopt, maar op een gegeven moment toch wegzinkt. Het heeft te maken met niet meer geloven, met twijfel. Maar hoe zit dat dan? Wat is hier geloven dan precies? En wat is twijfelen. En wat is het antwoord op de vraag die Jezus aan hem stelt: 'Petrus, waaróm heb je getwijfeld?' Want zoals het geloof zijn redenen heeft, zo heeft ook de twijfel haar redenen. Ik denk dat het zo is: geloven betekent dat je Jezus ziet. Jezus alleen. Geloven betekent dat je met heel je hart en heel je ziel en heel je verstand en al je krachten op Jezus vertrouwt. Op Jezus alleen. In de Hebreeënbrief staat: 'Laten we de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof' (Hebreeën 12:2). De blik gericht op Jezus. Een en al oog voor Jezus zijn. Dat is geloven. In alle een-voud vertrouwen op Gods Zoon. En ik gebruik expres dat woord een-voud. Want twijfelen heeft te maken met twee (twij-fel, tweefel), met twee-voud, met op twee gedachten hinken, en vaak op nog veel meer gedachten.

Petrus begint te twijfelen op het moment dat hij niet meer in alle een-voud zijn blik gericht houdt op Jezus. Heel uitdrukkelijk staat er: 'Toen hij voelde hoe sterk de wind was, werd hij bang.' Petrus ziet niet meer alleen Jezus, hij ziet ook de wind, hij ziet ook de golven, hij wordt bang, hij twijfelt. En ik kan me voorstellen dat er ook nog iets anders gebeurd is. Als Petrus daar loopt - en ik denk dat hij een heel aantal meters gelopen heeft, want hij is al heel dichtbij Jezus als hij begint te zinken - als Petrus daar loopt over water is hij zich daarvan ongetwijfeld bewust geworden. 'Wauw! Ik loop over water! Ik loop over water, de anderen niet, ik loop over water. Kijk mij. Wie ben ik dat ik dit doen mag.' En daar zie je, heel subtiel, de focus verschuiven van Jezus naar Petrus. Hij raakt in zichzelf geïnteresseerd, vertrouwt misschien al een beetje op zichzelf, en dan gaat alles wankel worden in het Koninkrijk van God. En voeg daar nog wat harde wind en een paar hoge golven bij, en het is gebeurd. Petrus zinkt weg. En ik denk dat het zo heel herkenbaar is. In onze beste momenten staan we sterk in ons geloof: we vertrouwen op God, we zien Jezus, we laten ons leiden door zijn Geest. Maar er kunnen zoveel omstandigheden zijn die er zorg voor dragen dat we gaan twijfelen, dat de eenvoud verdwijnt. Als we strijd proberen te voeren tegen een zonde in ons leven, dan kunnen we door te vertrouwen op eigen kracht of door te letten op de omstandigheden of door onder de indruk te zijn van mensen die tegen ons zeggen dat het toch wel niks zal worden, opnieuw wegzinken in het water. Want alleen door op Jezus te zien, zullen we kunnen winnen in de strijd tegen de zonde. Nooit in eigen kracht, altijd alleen in zijn kracht. Als we bezig zijn om in Gods Koninkrijk te dienen, dan lopen we allereerst het gevaar dat we niet eerst aan God vragen wat we moeten doen en dat we daarom alleen al direct wegzinken als we uit de boot stappen. Want Petrus vroeg eerst aan Jezus of Hij mocht komen, en pas toen hij toestemming kreeg, ging hij. En als we toestemming hebben gekregen voor een bepaalde taak of bediening in Gods koninkrijk, en we gaan lopen over water, dan kunnen er zoveel tegenslagen zijn en mensen die tegenwerken, dat we ons totaal uit het veld geslagen voelen en wegzinken in het water, omdat we niet volkomen vertrouwen op Jezus. Als we willen wandelen in het Licht, als kinderen van God, ons uitstrekkend naar

onzichtbaar wordt op de achtergrond Jezus weggevoerd door soldaten. Wanneer Rembrandt zich voorstelt hoe de verloochening van Petrus zich afspeelde, vertelt hij het gehele verhaal. We krijgen in één schilderij alle facetten van het verhaal te zien: Petrus en zijn doodsangst, het dienstmeisje en haar heilige onschuld, de soldaten en hun militaire macht, maar ook Jezus Christus die wordt weggevoerd en nog even omkijkt.¹² De compositie geeft aan alle personages een veelbetekenende plaats. De belichting accentueert het belang van een ieder in het verhaal. Houding en gelaatsuitdrukking geven uitdrukking aan wat zich in de harten en breinen afspeelt. Om verder niet teveel uit te weiden, en het schilderij in de belangstelling te houden, wil ik kort samenvatten waarom ik dit schilderij heb uitgekozen. Er zijn vele af- en uitbeeldingen over deze gebeurtenis van Gaudi tot en met Caravaggio hebben hieraan gewerkt. Dit werk van Rembrandt heb ik gekozen omdat je jezelf zo goed kan verplaatsen in Petrus. Petrus maakt het zichzelf gelijk in het begin al moeilijk. In het evangelie is te lezen dat Petrus terug gaat naar de plek waar zijn Meester wordt gevangen gehouden, dit is waarschijnlijk Johannes zelf. Johannes was een bekende van de hogepriester, iedereen wist wie hij was en het lijkt alsof niemand er een probleem van maakt dat hij in de ruimte aanwezig is. Johannes doet een goed woordje voor Petrus, en ook hij gaat naar binnen (verzen 15 en 16). Petrus zoekt de verleiding op. Hij liep binnen het gevaar herkend te worden. Maar hij doet het toch. Hij wil bewijzen dat hij Jezus niet in de steek laat. Maar daar gaat het al mis. Doen wij dat ook niet vaak? De verleiding opzoeken? Vervolgens staat er in vers 18 dat de dienstknechten en de dienaars, dan zijn de bewakers, een vuurtje hebben gemaakt omdat het zo koud is. Petrus gaat erbij zitten en hij doet net alsof hij deel uitmaakt van degenen die Jezus hebben gevangengenomen. Incognito meedoen aan het verkeerde. Misschien wel herkenbaar voor ons: Het onderwerp 'geloof' en 'Jezus' proberen te vermijden en je proberen aan te sluiten bij de interesses van anderen. En dan

¹² Van Zoest, A. *De verloochening door Petrus*. Versie: 2009. Bezocht op: 21 december 2011. <http://www.aartvanzoest.nl/rembrandt-2>

De verloochening van Petrus

Johannes 18:15-27

Door: Inge van Hierden

Rembrandt Harmensz van Rijn. 'De verloochening door Petrus'.
1660. Olieverf op doek. Formaat: 154 cm × 169 cm

Petrus ontkent een discipel van Jezus te zijn - precies zoals Jezus dat had voorspeld (Lukas 22:34). Petrus had verklaard zijn meester nooit af te zullen vallen. Hier is het een dienstmeisje, de portierster, die Petrus herkent (Markus 14: 70). *"Maar hij ontkende het opnieuw. En kort daarna zeiden zij die daarbij stonden, opnieuw tegen Petrus: Werkelijk, u bent een van hen, want u bent ook een Galileëër en uw spraak vertoont overeenkomst."* Op dat moment wordt de handeling door Rembrandt bevroren, en moet de toeschouwer, net als de figuren op het doek, wachten op het antwoord van Petrus. Vrijwel

de liefde, maar steeds blijven kijken naar de duisternis, steeds ons weer concentreren op de zonde en op het werk van de duivel, en op ons eigen falen en op dat van anderen, dan zinken we weg, omdat we niet een en al oog voor Jezus zijn. Dan zijn we kleingelovigen geworden.

Jezus die redt

'Kleingelovige'. Zo spreekt Jezus Petrus aan. En bijna zou ik zeggen: 'Dat vind ik niet eerlijk, Heer Jezus. Zeg dat liever tegen de elf die niet het lef hadden om uit de boot te stappen. Want dat deed Petrus toch maar wel. Hij had een groot geloof!' Maar Jezus kijkt toch anders. Hij ziet wat er gebeurt met Petrus: hij zinkt weg omdat hij de golven ziet en de wind en zichzelf, en niet langer Jezus alleen. Maar Hij hoort ook wat Petrus roept. Want Petrus wordt bang: direct heeft hij in de gaten dat het fout gaat en hij doet het enige wat een mens in nood kan doen. Hij roep om hulp: 'Heer, red me!' Hoeveel tijd kost het ons - als we in nood zijn geraakt, als we wegzinken of al lang weggezonden zijn - hoeveel tijd kost het ons vaak niet om dat over onze lippen te krijgen: 'Héér, help me!' We modderen zo vaak lange tijd op eigen kracht wat verder. Diep in ons hart weten we het. Soms weten we het ook niet: we denken het in eigen kracht te redden. Maar Petrus roept tot zijn Heer. Inderdaad: zijn geloof is klein, maar zijn Heer is groot en vol barmhartigheid. Dat is ook weer zo mooi om dat hier te zien: dat Jezus geen moment aarzelt, en direct zijn hand toesteeekt. Jezus is te vertrouwen! Als we vanaf de bodem van ons geloof echt om hulp roepen, dan is Jezus er ook direct. Maar soms moeten we daarvoor eerst heel ver weg geraakt zijn, in een situatie waarin we niets anders meer kunnen dan om hulp roepen omdat al onze menselijke mogelijkheden zijn uitgeput. Want we zijn er heel goed in, als mensen, om het zo lang mogelijk op eigen kracht te proberen. Klein geloof is dat we niet met heel ons hart, heel onze ziel, heel ons verstand en al onze krachten alleen op Jezus vertrouwen. Het verhaal eindigt in aanbidding: 'In de boot bogen de anderen zich voor hem neer en zeiden: "U bent werkelijk Gods Zoon!"' (vers 33). Er is geen ander eindpunt mogelijk en voor een leven in geloof geen ander beginpunt. Aanbidding van Jezus Christus. Een en al oog zijn voor Hem, je Redder, je Heer.

Gebed:

Heer Jezus, leer ons om U alleen te zien. We worstelen zo vaak met moeilijke omstandigheden waar al onze aandacht op gefocust is. We geloven zo vaak nog in onze eigen kracht. Heer, spreek ons dan maar aan, met dat pijnlijke maar ook hoopgevende woord: 'kleingelovige'. Heer, we belijden met pijn de kleinheid van ons geloof maar we hopen dat U dat kleine geloof oppakt en het groot laat groeien. Geef dat ons geloof zich helemaal, voor de volle honderd procent, op U richt, onze Heer Jezus, de Christus, Gods Zoon, vol ontferming en genade, gekruisigd vanwege onze zonden, opgestaan ter wille van de verzoening met God, zittend aan Gods rechterhand, wonend in ons hart. Aan U alleen willen we alle eer brengen, in eeuwigheid. Amen.

Aantekeningen

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ook in dit gedeelte zie je steun voor mensen in moeilijke situaties terugkomen. Israël wordt aangevallen en Jozua krijgt de taak om de strijd met het Amalek aan te binden. Maar Mozes zal op de berg gaan bidden tot God en zo de overwinning veilig stellen. Het opheffen van handen is een hele oude Joodse manier van bidden en komt ook nog voor in het Nieuwe Testament¹⁰(en uiteraard ook nog vandaag de dag). Zo is Mozes dus iemand die bidt voor het volk dat in moeilijkheden is. Hij steunt hen als het ware. Ook goed om te zien hoe belangrijk het is om te bidden, want zolang hij blijft bidden staat de overwinning vast, maar deze vervaagt al snel als hij zijn handen laat zakken. Het is natuurlijk niet zo dat je alles krijgt waar je om bidt, maar we onderschatten snel de waarde van het gebed. Gebed kan doorslaggevend zijn en niet alleen maar iets wat we doen, omdat het nu eenmaal bij het geloof hoort. In Jakobus staat zelfs dat mensen iets niet krijgen omdat ze niet bidden¹¹. Daarnaast ondersteunen Aäron en Hur Mozes. Ze doen niet precies hetzelfde als Mozes, ze zijn niet precies hetzelfde als Mozes, maar ze staan wel naast hem. Ze helpen hem zijn taak te doen.

Aantekeningen

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

¹⁰ Zie 1 Timotheüs 2:8

¹¹ Zie Jakobus 4:2

Boze". Wat betekent dit 'verlossen'? In de grondbetekenis van het woord betekent dit iemand dichterbij te halen en/of aan het hart houden. Maar het betekent dat wel in het verband van redden, je haalt iemand dichterbij om diegene te bewaren voor kwaad. Zoals wanneer er iemand in het water ligt je diegene eerst naar de boot trekt en de persoon dan de boot inhaalt om. Jezus draagt zijn discipelen dus op om te bidden of God hen dichtbij Zichzelf zal houden en te bewaren⁹. De duivel zal onvermijdelijk met aanvallen komen, er zullen altijd redenen zijn om verleid te worden, maar er is nooit een reden om te twifelen. Het gebed vraagt dus niet of de lastige situatie uit mag blijven, maar of ze dicht bij God mogen zijn in dat alles.

Exodus 17

8 Toen kwam Amalek en bond de strijd aan met Israël in Rafidim. **9** Mozes zei tegen Jozua: Kies mannen voor ons uit en trek op, bind de strijd aan met Amalek. Morgen zal ik op de top van de heuvel staan met de staf van God in mijn hand. **10** Jozua deed zoals Mozes tegen hem gezegd had door de strijd aan te binden met Amalek. Mozes, Aäron en Hur klommen echter op de top van de heuvel. **11** En het gebeurde, als Mozes zijn hand ophief, dat Israël de overhand had, maar als hij zijn hand neerliet, dat Amalek de overhand had. **12** De handen van Mozes werden echter zwaar; daarom namen zij een steen en legden die onder hem, zodat hij erop kon gaan zitten. Aäron en Hur ondersteunden zijn handen, de een aan de ene en de ander aan de andere kant. Zo bleven zijn handen onbeweeglijk, totdat de zon onderging. **13** Zo overwon Jozua Amalek en zijn volk met de scherpte van het zwaard. **14** Toen zei de HEERE tegen Mozes: Schrijf dit ter gedachtenis in een boek en prent het Jozua in dat Ik de herinnering aan Amalek van onder de hemel geheel zal uitwissen. **15** En Mozes bouwde een altaar en gaf het de naam: De HEERE is mijn Banier! **16** Hij zei: Voorzeker, de hand op de troon van de HEERE! De strijd van de HEERE zal tegen Amalek zijn, van generatie op generatie!

⁹ Zie ook het gebed van Jezus in Johannes 17 voor Zijn discipelen

Petrus belijdt Jezus is de Christus

Mattheus 16: 13-20

Door: Joost van Lindenberg

In dit stuk gaan we in op de belijdenis van Petrus dat Jezus de Christus is. We pakken er twee belijdenissen uit, de eerste daarvan is de belijdenis van Jezus als de Christus en de tweede belijdenis is dat Jezus de woorden van het leven heeft. We doen dit aan de hand van drie Bijbelteksten: Mattheus 16: 13-20, Handelingen 4: 7-12 en Johannes 6: 65-69

Petrus belijdt Jezus als de Christus, n.a.v. Mattheus 16: 13-20 en Handelingen 4: 7-12

In de aanloop naar Mattheus 16 nemen de spanningen toe. Er is sprake van een botsing tussen de kerkleiding – de wetgeleerden en de priesters. Herodus heeft Johannes de Doper laten onthoofden en ook Jezus wordt in de gaten gehouden

In Mattheus 16 is Jezus met zijn discipelen in Caesarea Filippi, net buiten Joods grondgebied. Hij vraagt, in vers 13, aan zijn discipelen: "Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?" Hij krijgt een teleurstellend antwoord. De mensen dachten namelijk dat Hij Johannes de Doper of Jeremia en sommige dachten aan Elia. Dit zijn niet de minste namen om mee vergeleken te worden, maar het was wel teleurstellend. Want Hij wordt niet erkend als Messias, die God beloofd heeft.

Dan komt, in vers 15, de vraag aan de discipelen: "Maar u, wie zegt u dat Ik ben?" Of de discipelen eerst over het antwoord na moesten denken weten we niet. Wel weten we dat Petrus er weer als eerste was om een antwoord te geven. Hij antwoordde: "U bent de Christus, de Zoon van de levende God." Hij is geen profeet of een voorloper van de Messias. Nee, Hij is de Messias zelf, de Zoon van de levende God. Petrus ziet in Jezus God zelf aan het werk. Hij is het die door God is gegeven. Dit is het antwoord die voor blijdschap bij Jezus zorgde.

Maar hoe komt Petrus nou aan dat antwoord? Hoe hij aan het antwoord komt valt te lezen in het vers dat daarop volgt, daar staat: “want vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.” God heeft het hem laten ontdekken. Geloven is een geschenk van Gods genade! Het is een geschenk van boven. We moeten ons er wel voor openstellen, dus zelf moeten we er wel wat aan doen.

Na Hemelvaart en Pinksteren gaan de discipelen zelf op pad. In handelingen 3 lezen we dat Petrus en Johannes, in Naam van Jezus, een kreupele man genezen hebben. In handelingen 4 worden ze hier voor opgepakt en moeten ze voor het Sanhedrin verschijnen. Ze krijgen in vers 7 de vraag: “Door welke kracht of door welke naam hebt u dit gedaan?” De verzen 8-12 geven het antwoord en opnieuw een mooie belijdenis van Petrus: “8 Toen zei Petrus, **vervuld met de Heilige Geest**, tegen hen: Leiders van het volk en oudsten van Israël! 9 Wanneer wij vandaag ondervraagd worden over de weldaad aan een zieke man bewezen, waardoor hij gezond geworden is, 10 laat het dan bij u allen en bij heel het volk Israël bekend zijn dat door de Naam van Jezus Christus, de Nazarener, Die u gekruisigd hebt maar Die God uit de doden opgewekt heeft, dat door Hem deze man hier gezond staat. 11 Deze Jezus is de steen die door u, de bouwers, veracht werd, maar Die de hoeksteen geworden is. 12 En de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden.” Mooi is het om hier weer te zien dat hij het geloof van God heeft gekregen door de Heilige Geest. Vol van de Heilige Geest mag hij dan Jezus belijden (vers 10-12). Hij herhaalt hier ook weer wat Jezus heeft gezegd. Namelijk dat niemand tot de Vader komt dan door Hem, Jezus. Want Petrus zegt in vers 12: En de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden.” Niemand wordt zalig dan door Hem!

geen vreugde bij God, maar voor Hem wacht er een God-verlaten-dood.

Juist in dit verhaal gebeurt het dat Jezus in de steek wordt gelaten door Zijn vrienden en ook door Petrus. Jezus vraagt hen nog: “waak met Mij”. Als we verdrietig zijn kan het soms gewoon fijn zijn om te weten dat er mensen zijn die klaar voor je staan, die naar je willen luisteren en voor je bidden. Maar als Jezus terugkomt, is daar niks meer van over, ze liggen alle drie te slapen. Opvallend is dat Hij juist Petrus aanspreekt op het gedrag van de drie mannen. Misschien omdat Petrus daarvoor zo krachtig had gezegd Jezus nooit in de steek te zullen laten?⁷ Dan vind er een opmerkelijke wending plaats in het gesprek. Voor je gevoel verwacht je een verwijt en standje van Jezus waarom Zijn vrienden nu niet gewoon even wakker konden blijven voor Hem. Maar Hij gaat dan verder en zegt tegen alle drie de discipelen(niet alleen Petrus!): “Waak en bid, opdat u(jullie) niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak”. Dit is opmerkelijk omdat Hij niet zegt: “Waak en bid voor mij, want ik heb het moeilijk”. Hij zegt dat ze moeten waken en bidden opdat ze niet in verzoeking komen. Hij is dus bezorgd over wat er met ze zal gaan gebeuren en hoopt dat ze zich daar wel biddend op voor bereiden. Het woord dat hier wordt gebruikt voor verzoeking is hetzelfde woord dat Jezus gebruikt in het Onze Vader als Hij bidt: “En leidt ons niet in verzoeking”⁸. Dit woord komt ongeveer 20 keer voor in het Nieuwe Testament en het betekent eigenlijk een ‘test’. Het kan zowel worden gebruikt voor dingen die Satan ons aandoet of de verzoeking tot zonde, maar ook als een beproeving(test) van God. Daarom is het wel opmerkelijk dat Jezus hier zegt dat ze dit moeten bidden. Hij weet dat Hij gevangen genomen gaat worden, dat er een ontzettend moeilijke tijd voor Zijn discipelen gaat komen. Ze zullen dus getest gaan worden, ze zullen worden beproefd. En juist dan zegt Hij: “Waak en bid, opdat u niet in verzoeking komt”. Het antwoord ligt denk ik in de passage uit Onze Vader: “En leidt ons niet in verzoeking, maar **verlos** ons van de

⁷ Zie Mattheüs 26:35

⁸ Zie Mattheüs 6:13

Petrus slaapt

Mattheus 26: 36-46

Door: Gerben Maaijen

Nadat Jezus het paasmaal heeft gegeten met zijn discipelen vertrekt Hij naar een rustig plekje. Een bekende hof voor Hem: Gethsémané. Gethsémané ligt net buiten Jeruzalem op de Olijfberg. Daar in die rustige hof zocht Jezus naar rust, maar vond die rust niet. Als Hij rustig wil gaan bidden neemt Hij nog drie discipelen apart. De reden dat Hij dat deed staat er niet bij, maar vooral uit het evangelie van Markus wordt duidelijk dat Jezus een speciale band had met deze drie. Zo staat er als Jezus het huis van Jaïrus binnegaat om zijn dochter op te wekken dat Hij alleen Petrus, Johannes en Jakobus mee liet. Ook op de berg van de verheerlijking waren deze drie aanwezig, ze waren Jezus intiemste vrienden.

We kennen het verdere verloop van het verhaal; tot drie keer toe bidt Jezus: “Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt”. In Lukas vinden we nog de beroemde opmerking dat Hij bloedig zweet uitperste of zweet als bloed. Het is niet helemaal duidelijk wat er wordt bedoeld. Het kan zijn dat Jezus heel erg zweette door de stress van wat stond te gebeuren, maar het kan ook zijn dat hij echt zweet bloedde. Er is een medische aandoening⁶ dat mensen onder extreme stress en druk bloed kunnen zweeten. In ieder geval is het duidelijk dat het Jezus erg zwaar valt. Dit is enig sinds opmerkelijk als je het vergelijkt met verhalen van Christenen die na de dood van Jezus om hun geloof zijn gedood. Er zijn heel veel getuigenissen van mensen die blijmoedig, soms zelfs zingend op de dood afgingen. Mensen beschouwden de leeuwen als vrienden, het kon immers alleen maar beter worden. Maar niet voor Jezus, voor Hem wacht er

⁶ Hematidosis genaamd. Onder extreme stress kunnen bloedvaten barsten en kan zweet en bloed zich vermengen, waardoor een person bloed gaat zweeten.

Petrus belijdt dat Jezus de woorden des levens heeft, n.a.v. Johannes 6: 65-69

Jezus spreekt in vers 65: “Daarom heb ik u gezegd dat niemand tot Mij komen kan, tenzij het hem door Mijn Vader gegeven is.” Dat riep bij veel mensen weerszin op en die kwamen niet meer naar Jezus luisteren. Jezus vraagt dan aan zijn discipelen: “Wilt u ook niet weggaan?” Jezus wilde ze hier niet wegsturen, maar wilde ze hier op de proef stellen. En ook nu gaf Petrus antwoord: “Heere, naar wie zullen wij heengaan? U hebt **woorden van eeuwig leven**.” Jezus had de woorden des levens. Wat Jezus vertelde hield hun bij elkaar. Ze wilde niet weg, want ze hadden honger en Jezus’ woord gaf hun te eten en ze hadden dorst en Jezus’ woord gaf hun te drinken. Het Woord gaf hun hoop en verwachting!

Bronnen:

Schaeffer, J.C., Kerkdienst Nederlands Gereformeerde Kerk te Nunspeet, op zondag 25 januari 2009, Mattheus 16: 17-23, Titel: Petrus – gelovige bij gratie Gods, <http://www.ngk.nl/nunspeet/pdf/Mattheus16v17t23.pdf>

<http://bijbel.coas.nl/BijbelMetKantTekeningen/>

Aantekeningen

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

woord dat ik tot u gesproken heb'. Daarna zegt Jezus, doelend op Judas, dat ze niet allemaal rein zijn. Dus het woord *en het geloof* maken je rein. Waarom moeten de voeten dan gewassen worden? Het lichaam was gewassen, maar de voeten werden vies op de weg. Dus door het woord en het geloof zijn we rein, maar doordat we in de wereld dingen zien en horen die verkeerd zijn kunnen we nog wel 'vies' worden, we moeten dus bezig blijven met geloof, de bijbel lezen en vergeving vragen voor onze zonde om onze voeten te wassen.

Daarna vanaf vers 12 begint Jezus uit te leggen dat hij ons voorbeeld is, dus dat wij, net als Hij, elkaars voeten moeten wassen. Hier betekent de voeten wassen niet meer rein worden, maar elkaar helpen, en de minste willen zijn, zoals Jezus de minste wilde zijn. Die vernedering is nodig;

1 Petrus 5:9

5 *Evenzo, jongeren, wees aan de ouderen onderdanig; en wees allen elkaar onderdanig. Wees met nederigheid bekleed, want God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar de nederigen geeft Hij genade. 6 Verneder u dan onder de krachtige hand van God, opdat Hij u op Zijn tijd verhoogt.*

7 *Werp al uw zorgen op Hem, want Hij zorgt voor u. 8 Wees nuchter en waakzaam; want uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou kunnen verslinden.*

9 *Bied weerstand aan hem, vast in het geloof, in de wetenschap dat hetzelfde lijden ook aan al uw broeders in de wereld opgelegd wordt.*

We moeten dus nederig zijn, om weerstand te kunnen bieden tegen de duivel. En dan zullen we op Gods tijd verhoogd worden. Jezus werd uiteindelijk ook verhoogd.

Filipenzen 2:9-11

9 *Daarom heeft God Hem ook bovenmate verhoogd en heeft Hem een Naam geschonken boven alle naam, 10 opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen elke knie van hen die in de hemel, en die op de*

Vers 3. *Hij ging aan boord van één van die schepen, dat van Simon was, en vroeg hem een eindje van het land af te varen, en Hij ging zitten en onderwees de menigte vanuit het schip.*

Wij zijn gewend dat een leraar staat en de luisteraars zitten. In de tijd van Jezus was dit andersom. Alle leraren zaten en de leerlingen stonden.

Vers 4. *Toen Hij ophield met spreken, zei Hij tegen Simon: Vaar naar het diepe gedeelte en werp uw netten uit om te vangen.*

Men ving 's nachts vis, omdat ze dan eerder beten. En nu moeten ze het overdag doen. Petrus en zijn vrienden waren ervaren vissers. Niet zo gek dat Petrus heeft gedacht dat hij het beter wist dan Jezus. Jezus was immers een timmerman en geen visser.

Vers 5. *Maar Simon antwoordde en zei tegen Hem: Meester, wij hebben heel de nacht gewerkt en niets gevangen, maar op Uw woord zal ik de netten uitwerpen.*

Petrus noemt Jezus hier Meester en niet het gebruikelijke Rabbi. In het Grieks wordt deze vorm van meester gebruikt voor iemand die in een ambtelijke hogere positie staat. Petrus spreekt Jezus tegen. Want als ze 's nachts al niks kunnen vangen, gaat het nu zeker niet lukken, denkt Petrus. Maar toch doet Petrus het. Hij weet dus wel van Gods grote kracht.

Vers 6-7. *En nadat zij dat gedaan hadden, vingen zij een grote hoeveelheid vissen en hun net begon te scheuren. En zij wenkten hun metgezellen, die in het andere schip waren, dat zij hen moesten komen helpen. Die kwamen en zij vulden beide schepen, zodat ze bijna zonken.*

Zo, de vangst is binnen. En niet zo weinig ook. Het wordt allemaal heel gedetailleerd beschreven, zoals het scheuren van de netten en het bijna zinken van de schepen. Het wenken tussen de vissers is waarschijnlijk een teken geweest. De afstand om op gewone wijze iets te beduiden was te groot.

Vers 8. *Toen Simon Petrus dat zag, viel hij neer voor de knieën van Jezus en zei: Heere, ga weg van mij, want ik ben een zondig mens. Het is heel indringend wat Petrus hier zegt. “Ga weg van mij.”*

Hij vindt zichzelf te zondig om bij Jezus te horen. Het is een diep gevoel van onwaardigheid. Petrus beseft hier heel goed met wie hij te maken heeft. Met de Zaligmaker. Gods goedertierenheid leidt hier tot bekering⁵. In dit vers wordt als enige keer de combinatie Simon Petrus gebruikt.

Vers 9. *Want grote verbazing had hem en allen die met hem waren, bevangen, over de vangst van de vissen, die zij gedaan hadden;*

De rest van de discipelen is ook verbaasd. Maar niet verbaasd zoals wij misschien denken. Deze verbaasdheid betekent eigenlijk vrees, angst Vrees voor de Heere.

Vers 10. *en evenzo ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die metgezellen van Simon waren. En Jezus zei tegen Simon: Wees niet bevreesd, van nu aan zult u mensen vangen.*

Johannes is ook bevreesd. Je zou denken dat je zoiets als dit je leven niet meer vergeet. Toch schrijft Johannes in zijn evangelie niet over deze gebeurtenis. Wel over een andere wonderbare visvangst (Joh. 21:11). Petrus, en alle anderen, krijgen een nieuwe taak. Ze worden vissers van mensen.

Vers 11. *En nadat zij de schepen aan land gebracht hadden, lieten zij alles achter en volgden Hem.*

Eerst was er nog een diepe kloof tussen Petrus en Jezus. Zo voelde het althans voor Petrus, maar nu laat hij alles achter en volgt hij Jezus. Jezus maakt een zondaar tot zijn dienaar. In het Mattheüs en Markus evangelie komt dit laatste vers ook voor (Matth. 4: 18-22 en Mark. 1: 16-20). Maar over het de belijdenis van Petrus lezen we hier niet. Blijkbaar vond alleen Lukas dit belangrijk.

⁵ Romeinen 2:4

De voetwassing van Petrus

Johannes 13

Door: Linda Elbertsen

Als Jezus en de discipelen de laatste paasmaaltijd willen gaan houden, gaan ze allemaal aan de tafel liggen om te gaan eten. Normaal gesproken, zouden mensen toen hun voeten gaan wassen, omdat die vies waren van het stof op de weg. Dat was eigenlijk slavenwerk, dus vandaar dat in eerste instantie niemand opstaat om de voeten te gaan wassen. Jezus doet dat wel, en nog voordat hij dat gaat doen staat er in vers 4 dat hij zijn kleren aflegt en een linnen gordel omdoet. Dat was hoe een slaaf gekleed ging. Dus hoe hij zich in het kerstverhaal vernederde tot een mens, vernedert hij zich hier als een slaaf.

Filipenzen 2:5-8

5 *Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was,*
6 *Die, hoewel Hij in de gestalte van God was, het niet als roof beschouwd heeft aan God gelijk te zijn, **7** maar Zichzelf ontledigd heeft door de gestalte van een slaaf aan te nemen en aan de mensen gelijk te worden. **8** En in gedaante als een mens bevonden, heeft Hij Zichzelf vernederd en is gehoorzaam geworden, tot de dood, ja, tot de kruisdood.*

Jezus begint de voeten te wassen, maar als hij bij Petrus komt, wil Petrus het niet hebben. Hij schaamde zich dat het zover moest komen dat Jezus uiteindelijk de voeten ging wassen. Jezus zegt dat Petrus het later wel zal snappen. Met later bedoelde hij de kruisdood, als de vernedering van Jezus op aarde is voltooid. Daarna zegt Jezus: “Als ik u niet was, hebt u geen deel met Mij”. Petrus die het denkt de begrijpen vraagt Jezus hem dan helemaal te wassen. Hij denkt, hoe meer lichaamsdelen Jezus van mij wast, hoe meer ik een deel van Jezus kan zijn. Maar dat is niet zo. Jezus zegt dan dat Petrus al rein is, dus dat alleen zijn voeten gewassen hoeven worden. In Johannes 15:3 staat namelijk ‘U bent al rein vanwege het

zozeer Zijn hart op gezet, dat Hij het kwalijk nam hierin gehinderd te worden. Hij kwam niet in de wereld om Zichzelf te sparen zoals Petrus adviseerde, maar om Zichzelf ten koste te geven. Petrus sprak als iemand die niet goed begrijpt wat de aard van het koninkrijk van Christus is; hij dacht dat het wereldlijk en menselijk was, terwijl het goddelijk en geestelijk is.

Markus voegt in zijn evangelie nog enkele dingen toe aan dit gedeelte, we kunnen dit lezen in hoofdstuk 8: 31-38

Jezus roept de discipelen bij zich en geeft hen het volgende mee: *Laat wie achter Mij wil komen zichzelf verloochenen, zijn kruis opnemen en Mij volgen.* We moeten met Hem omgaan, met Hem spreken en vastbesloten zijn Hem nooit te verlaten. In het doopformulier lezen we: *Opdat zij hun kruis, Hem dagelijks navolgende, vrolijk dragen mogen, Hem aanhangende met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde.* Het is onder de Romeinen gebruikelijk dat een terdoodveroordeelde zijn eigen kruis naar de plaats van de terechtstelling draagt. Zo moet de christen zijn eigen kruis dragen, zijn eigen door God bepaalde lijdensweg gaan en zijn eigen ik kruisigen.

We moeten niet bezorgd zijn om het leven van het lichaam. Wij moeten er niet bang voor zijn om ons leven te verliezen *om Zijnen wil.* *Want zo wie zijn leven zal willen behouden* door Christus af te wijzen, of door Hem te loochenen na in belijdenis tot Hem gekomen te zijn, *die zal hetzelfde verliezen* en daarmee alle ook alle hoop op het eeuwige leven. *Maar zo wie zijn leven zal verliezen,* werkelijk bereid is het te verliezen, als hij het niet kan behouden zonder Christus te verloochenen, *die zal hetzelfde behouden:* Hij zal er onnoemlijk veel door winnen. Het eeuwige leven! *Want wat zal het een mens baten als hij heel de wereld wint en aan zijn ziel schade lijdt?*

Het leven is zoet en het sterven is bitter, maar de eeuwige dood is nog bitterder en het eeuwige leven nog zoeter. De winst van de wereld in de zonde is niet voldoende om op te wegen tegen de ondergang van de ziel door de zonde.

Want wie zich voor Mij en Mijn woorden geschaamd zal hebben in dit overspelig en zondig geslacht, voor Hem zal de Zoon des mensen Zich ook schamen wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid van Zijn Vader, met de heilige engelen. Sommige tijden en plaatsen zijn zondiger dan andere, zoals dat het geval was in de dagen waarin Christus leefde. In zo'n *geslacht* ondervindt de zaak van Christus veel tegenstand en tegenwerking en zij die Christus aanhangen en belijden, worden blootgesteld aan beledigingen en worden belachelijk gemaakt en tegengesproken. Er zijn veel mensen die, hoewel zij moeten toegeven dat de zaak van Christus een rechtvaardige zaak is, zich er toch voor schamen. Zij schamen zich voor hun relatie met Christus. Zij kunnen er niet tegen met scheve ogen aangezien en beledigd te worden en daarom laten zij hun belijdenis maar varen. Er komt een dag waarop zij die niet bereid waren in Zijn smaad te delen, evenmin zullen delen in Zijn heerlijkheid.

De navolging van Christus bestaat in het belijden van Zijn Naam en het onderhouden van Zijn geboden. Dat brengt lijden met zich mee. Het gaat door het lijden naar de eeuwige heerlijkheid. Dat is de weg die Christus gegaan is en waarin de christen Hem moet volgen.

Bijbelteksten:

Johannes 11:26

En ieder die leeft en in Mij gelooft, zal niet sterven in eeuwigheid. Geloof u dat?

Johannes 12:25

Wie zijn leven liefheeft, zal het verliezen, en wie zijn leven haat in deze wereld, zal het behouden tot het eeuwige leven.

Romeinen 8:17b

Wanneer wij althans met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden